29, 30 i 31 d'agost

FESTA MAJOR

SLPC. Biblioteca St.Hilari Sacalm
1358081626

Dibuix de l'artista Josep Parera Ribas, un hilarienc més.

SALUTACIÓ

Ha passat un any des de l'última Festa Major. Un any difícil, perillós fins i tot per la nostra tendra democràcia, i Sant Hilari no n'ha pas estat una excepció. Un any ple de problemes, il·lusions, projectes, realitats, desencisos i també incomprensions.

Tanmateix, cal tenir en compte que si bé l'Ajuntament és responsable de moltes coses, tampoc no se'l pot culpar de tot. Des del Consistori que presideixo, moltes vegades ens hem sentit desesperats, plens de ràbia i d'impotència, per no haver pogut cercar la solució adient a molts i greus problemes i dificultats que per diverses causes, a vegades de tipus oficial o estatal, no s'han solventat.

Malgrat tot, s'han anat superant les diferents vicissituds i això ens ha donat més experiència i unitat i ens ha enfortit.

Ara ens trobem altra vegada en la Festa Major i voldria que aquests dies de cercaviles, alegries, balls, il·lusions i danses siguin el contrapunt dels durs esforços i sacrificis de tots al llarg de l'any. El símbol d'unitat i germanor, que és la pinya que formen la gent al voltant de la nostra dansa, la sardana que ballarem o escoltarem aquests dies, ens ha de donar comprensió, constància i, sobretot, més diàleg per poder portar a terme la important tasca que tenim envers la nostra població.

Desitgem-nos de bon cor els uns als altres una BONA FESTA MAJOR

L'Alcalde
XAVIER ROSSELL i TERRIS

GRUP EXCURSIONISTA HILARIENC

RECULL D'ACTIVITATS

L'any passat s'informava de la creació del nostre Grup i ara voldríem donar-vos compte de les primeres activitats desenvolupades durant aquest període de temps.

El nostre Grup va ésser creat principalment per iniciar la mainada a l'excursionisme, i per això enguany hem iniciat aquesta tasca. Després de contactar amb entitats que treballen envers la mainada vàrem començar a fer sortides curtes, per tal de que s'afeccionesin a aquest deport. Hem anat a Sta. Margarida, El Pedró, St. Miquel, Ruïnes del Castell de Mascarbó, La Gabarra, etc. Aquest ha sigut un primer pas, doncs vàrem pensar que la mainada hauria de conèixer una mica més les nostres rodalies. De moment quasi tots els qui varen començar a fer sortides amb nosaltres continuen i això ens indica que els agrada l'excursionisme i ens referma a tirar endavant. Pel futur volem donar a conèixer en més intensitat les nostres rodalies i volem començar a fer sortides arreu del nostre Principat.

Sobre les activitats desenvolupades envers la gent gran hem de dir que no hem tingut gaire èxit, doncs a les sortides que hem organitzat: Matagalls, Coll, Gabarra, etc., l'assistència no ha estat molt bona. També hem volgut engrescar la gent fent Diapositives i un Audovisual que amablement ens han cedit uns companys i una entitat creditícia; l'assistència ha sigut més bona però veiem que a la gent gran li costa prendre part en l'excursionisme.

Dintre del nostre Grup hi ha una altra activitat que és l'alpinisme. Durant aquest any s'ha fet diverses sortides a: Pedraforca, Monte Perdido, Pica d'Estats, Pic de l'Infern i, com a sortida més important el Mont Blanc. També es fa escalada a Montserrat i de tant en tant al Pedraforca.

També enguany amb col·laboració de la Secció Atlètica, hem cuidat de l'organització de la II Marxa Popular i esperem continuar-ho els anys vinents.

Aquestes han sigut de bell antuvi les nostres primeres activitats, però voldríem fer un encís dient que hem sigut una mica frenats, puix hem tingut uns problemes burocràtics a l'hora de legalitzar el nostre Grup i per això, disortadament no hem fet potser tantes activitats com en principi hauríem volgut.

Finalment voldríem agrair a totes les persones i Entitats que ens han donat el seu suport i al mateix temps voldríem fer un crit per a que la gent fes un pas endavant per l'excursionisme.

G. E. H.

VIA CRUCIS VIVENT

Si bé fa un any es parlava arreu del nostre país de la celebració del CL ANIVERSARI del Via Crucis Vivent, no és menys cert que aquest any el nombre de visitants va ser molt important. I creiem que solsament per això val la pena mantenir aquesta tradició que ens honra i que generació darrera generació es manté gràcies al treball i l'esforç del nostre poble.

Potser a la vista de la gent les novetats del Via Crucis d'aquest any no han estat masses, però els que estem darrera som conscients que no sempre les coses que es veuen són les més necessàries o importants. És per això que creiem un deure nostre l'informar-vos del que s'ha fet al llarg de l'any.

En primer lloc es varen iniciar gestions amb el nostre Ajuntament a fí d'obtenir la cessió d'un local que servís de magatzem, despatx, etc.; i se'ns deixà l'antic local del Museu Guilleries, que ja hem anat acondicionant poc a poc.

Per altra banda s'ha construit una nova estrada per al quadre del Judici i presentació de Misteris. També, s'han arreglat les cuirasses, els escuts i les llances, cosa que convenia força. I finalment, des de fa dos anys es porta un arxiu complert, de cada celebració amb els retalls de premsa, fotos, programes, llista de persones que hi han intervingut amb les seves corresponents tasques, etc.

Per primera vegada ens plau poder-vos informar que aquest any han col·laborat econòmicament en la celebració d'aquest acte els establiments hotelers, bars, discoteques, etc.

Si cal destacar quelcom més, seria sens dubte les cartes rebudes de S.S. M.M. els Reis d'Espanya, del molt Honorable President de la Generalitat Sr. Jordi Pujol, del President del Parlament de Catalunya Sr. Barrera, del Ministre de Cultura Sr. Clavero Arévalo, així com dels Presidents de les Diputacions Catalanes, felicitant-nos i encoratjant-nos per a seguir amb aquesta "nostre" tasca.

Comissió Organitzadora del Via Crucis Vivent

ENS FALTA SENTIT DE COOPERACIÓ

Una de les falles que més trobem en els hilariencs és la manca de cooperació en tot el que es fa, s'organitza, es promou, i es porta a terme ací a Sant Hilari.

Tothom diu: "a aital poble hi ha això, a l'altre, allò, i aquí no ho tenim, ni ho fem". Criticar perquè no es té, o no es fa, no costa gaire. En canvi, el que tenim, i prou que costa mantenir-ho, és com si no ho tinguéssim, ni hi donem la importància intrínseca que té. Que no és així? Vegem-ho.

Es fa quelcom: festa, revetlla... tot ben pensat, amb tots els detalls previstos, amb espectacles que donguin prestigi a la població, és ben segur que serà deficitari, com repetidament s'ha comprovat i sofert. Tothom ho vol, però els que més hi haurien d'ésser, se n'abstenen. Per exemple: Setmana de la Joventut? deficitària cada any, per abstenció dels que més els hauria d'interessar. Futbol? sempre són millors els de fora que els de casa, quan el seu rendiment sol ésser sempre igual o menor que els que tenim, i ho hem palpat sovint. Majorettes? tres quarts del mateix, molta gresca per a començar-ho, molta despesa econòmica per la més insignificant de les causes engegar-ho tot a fregar, i després tothom es queixa perquè no es tenen. Aplec de la Sardana? cada vegada deficitari i desanimador, quan es veu que el 60 % dels assistents són forasters. Què ens deparará el flamant Casal dels Avis? procurem entre tots que no passi allò de sempre: una eufòria inicial, i aquí s'ha acabat tot.

Creiem que és hora que pensem més en les coses que tenim, i tenen vida amorfa, que no arriscar-nos a promoure'n de noves, de dubtós rendiment i acceptació. I sobretot tots, absolutament tots, cooperem més amb tot el que es fa, i si és necessari "fent el gest" i no criticar com es fa, perquè no es fa o perquè no es té, posant com esqué el perquè ho tenen altres pobles, i nosaltres no, quan no sabem mantenir decorosament el que tenim ja establert i arrelat, cosa que segurament no tenen molts pobles als que anomenem allò que tenim nosaltres, i quins pobles potser no tenen les nostres disponibilitats i empenta, però més ben disposats a tenir, conservar i eixemplar el que tenen.

És qüestió, creiem, de fer examen de consciència col·lectiu sobre tot el que és nostre i donar d'ara endavant l'apoi i cooperació que es mereix, començant per la Casa Gran, que també tantes vegades fa el sord, o no valora degudament les coses, o no hi col·labora com es mereix allò que es fa, i acabant per l'últim, si es que hi és, dels hilariencs, i per el que això sotscriu.

"No-gués"

LA FESTA MAJOR

Abans 50 anys enrera la "Festa Major" era LA FESTA MAJOR.

S'estrenava "traje" es menjava pollastre (no a l'Ast) i es bevia Xampany i es feien "postres i tot" i també "puro" i copa i es ballava amb Orquestra, no amb "MANUBRIO".

Ara ja no s'estrenen "trajes" (perquè no és moda), no es beu Xampany perquè se'n beu cada diumenge i d'altres ("fiestas de Guardar"), es fa copa i "puro" cada dia i ja no es balla amb ORQUESTRA sinó amb música... "enlatada" tipus DISCOTECA.

El jovent ja no fa "CONQUISTES" durant la FESTA MAJOR, ara fan "LIGUES".

Jo això dels "LIGUES" no ho he entès mai, ara bé si l'esmentat "LIGUE" es manifesta al cap de 9 mesos això ja ho entén tothom.

En fi l'única cosa que després de 50 anys és "autèntica" "inédita" són ELS NOSTRES GEGANTS.

Avui surten igual que fa 50 anys, ben mudats, majestuosos AMB VESTITS DE FESTA MAJOR sense pantalons de "tejano" ni amb una coca-cola a la mà. Són iguals, els mateixos, els mateixos que va regalar al poble aquell espléndid i bon estiuejant Sr. GUASCH.

I que Déu ens els conservi i els dongui molts anys de vida perquè em fa por que si avui, després de 50 anys, Sant Hilari haguéssim de REGALAR uns altres GEGANTS, els Hilariencs seríem massa PETITS

SENECA "Fill"

El Col·legi Sant Josep aconsegueix un Campionat de Catalunya per a Sant Hilari

El Col·legi Sant Josep, de la nostra població, ha participat enguany, per primera vegada, en els campionats escolars.

S'han format equips de bàsquet, masculí i femení, d'escacs i de tenis taula. En bàsquet, els nens s'han classificat tercers de la comarca de la Selva i les nenes han aconseguit el sub-campionat del seu grup. L'equip d'escacs es va classificar per a representar la comarca de la Selva en els campionats provincials. Aquests resultats són magnífics, i més si tenim en compte que és la primera vegada que es participa en els esmentats campionats.

Però el gran èxit d'aquesta participació ha estat l'aconseguiment del Campionat de Catalunya de Tenis Taula. Això té un ressó molt especial ja que el nostre poble, representat en aquesta ocasió pel Col·legi Sant Josep, és la primera vegada que assoleix un Campionat de Catalunya.

Esperem que aquest succés no sigui flor d'un dia i que l'esforç d'uns vailets i d'una institució serveixi per a promocionar i recolzar l'esport en la mesura que es mereix.

Adjuntem fotografies d'alguns moments de la Fase Final del Campionat de Catalunya de Tenis de Taula, celebrada en el Pavelló d'Esports de Vic.

CLUB ESPORTIU SANT HILARI

Comissió de Festes i Propaganda
Ajuntament de Sant Hilari Sacalm

Ens plau comunica'ls-hi que el C. E. Sant Hilari organitzarà el Primer trofeu Infantil "Guilleries" en aquesta vila els dies 29 i 30 d'agost en el Camp Municipal d'Esports, entre els equips següents:

C. E. ANGLÈS
C. E. ARBÚCIES
C. E. JÚPITER
C. E. SANT HILARI

També aprofitem l'avinentesa per anunciar que el dia 30, el C. E. Sant Hilari celebrarà el tradicional partit de Festa Major contra el C. E. PONTENC.
(Es faran programes a part).

Aquesta temporada, la nova Junta del C. E. Sant Hilari la comença amb moltes ganes i nous aires.

El nou President Sr. Salvador Fontané i la Junta per ell formada enceta la temporada amb un objectiu clar: potenciar la cantera local, des de pre-benjamins fins al primer equip que actualment milita en la 2.ª Categoria Regional.

Tanmateix, si per un cantó es dedica molt l'esforç a la mainada que puja, per l'altra no es marxa pas de l'objectiu que l'entitat té com a prioritat: l'ascens a la Primera Regional amb un equip on dominin els jugadors de casa. Per aquestes tasques es demana la col·laboració de tots els hilariencs, ja que una de les millors maneres de donar a conèixer el nostre bonic poble és a través del futbol. Això pretén la nova Junta Directiva.

C. E. SANT HILARI

JOVENT I MAINADA...!

Tots hem sentit o hem dit alguna vegada que el jovent s'avorreix, que no sap on anar, que en un poble és difícil divertir-se..., i tots sabem, també, que és un problema ben real; tot i això nosaltres volem presentar una petita experiència:

Després de, més o menys, cinc anys d'intents i esforços podem dir que som un grup d'unes vint persones que treballem per una mateixa causa: La tasca que ens hem imposat és, a l'hora que la de formar-nos com a grup de joves cristians, la d'intentar orientar la mainada cap aquest sentit.

Pretenem, amb això que en diem el Moviment Júnior, la formació humana i cristiana dels nois i noies, que els permeti —en un moment donat— organitzar-se ells mateixos en la diversió, en el joc, en l'esplai..., d'acord amb unes línees generals que els monitors intentem donar mitjançant l'exemple.

D'aquest grup de joves n'han de sortir els continuadors del nostre Moviment, ja que la base i l'èxit és en la continuïtat.

Potser és molt dir, però creiem que a llarg plaç pot servir per trencar aquest sentit d'individualisme i de grupets tancats que hi ha entre els joves del nostre poble, i també resoldre l'etern problema dels diumenges a la tarda.

Després de llegir tot això, a algú li pot semblar només un ideal molt bonic però irrealitzable; nosaltres diem que tot i les dificultats i els problemes —que hi són— ens podem apuntar un treball ja realitzat i que es pot palpar entre tots els que hi hem estat una mica de prop: les colònies, per exemple. Aquest any ha estat el cinquè; han vingut un total de 130 nens i nenes (dels quals només uns 30 no eren de Sant Hilari), sense comptar els monitors, les mares que s'han ofert per fer el menjar, i altra gent que ha col·laborat. Cal afegir que el treball que s'ha pogut fer en una setmana de colònies —s'han organitzat tres torns— té la seva continuació en el Moviment, durant l'hivern.

Això que us presentem és una experiència potser massa insipient per tractar-la dins el problema dels joves, però voldríem que a partir d'aquí algú s'engresqués, i es desvetllés l'esperit jove que tots tenim.

Tots plegats hem de fer de Sant Hilari un poble millor.

Els Monitors de la Parròquia

EL NOSTRE CASAL

Deixeu-me que us parli una miqueta del nostre Casal.

Sí, sí, ja tenim Casal i... que bonic i acollidor és!. Ens hi trobem bé i moltes persones que no sortien de casa, ara feliços fan la partideta i els veiem joiosos i contents.

Va ésser un bon encert que tingueren els nostres bons amics i protectors, senyors Bayer-Ros, en oferir-nos la seva casa pairal; li donaren un bon destí i el seu gest no s'oblidarà mai.

També l'Ajuntament avui es sent compensat de l'esforç que féu amb l'arranjament, obres i preocupacions fins a deixar-lo acabat, i així el poble és propietari d'un bon patrimoni. Tots hi entrem i sortim com si fos a casa nostra i de moment s'hi respira pau i germanor. Crec que tots l'estimem de veritat.

La nostra benvolguda Colònia Estiuenca hi troba acolliment i fins amistat i junts fruïm del seu encís.

Disposar d'un lloc així diu molt en favor del nostre poble i el Magnífic Ajuntament està disposat a ajudar-nos en tot. Mercès.

El Patronat treballa amb diners del poble i d'alguns forasters i creu convenient assabentar-vos de com camina aquesta associació i pensa donar-vos un resum de l'estat de comptes. Us ho mereixeu. El que més ha costat i costarà és la instal·lació de la calefacció i el seu manteniment. Tots sabeu que és a càrrec del Patronat (bé, sembla que no tots ho sabeu) i per això és bo deixar-ho ben clar. Es va creure oportú que la caldera fos mixta, o sigui per gas-oil i per llenya, i encara que de moment valgui una miqueta més, sembla que ens compensarà.

Marxem justets de pessetes, però amb l'ajuda de Déu i la vostra, crec que a fi d'any els deutes estaran pagats. Encara hi ha molt a fer...! Sou valents i esplèndids i estimeu la Vellesa i amb aquestes qualitats podrem fer moltes coses.

Endavant i que s'ajuntin amb nosaltres les poquetes persones que encara no han fet el donatiu. Veniu a visitar-nos i veureu quant familiar és i gaudireu de la satisfacció que se sent quan s'ajuda. El Casal és i serà per a tú i per a mi! Estimem-lo!

Mercès per la vostra assistència als actes organitzats per recollir donatius, a l'Empresa Tívoli per l'aportació gratuïta de la pel·lícula "Cantando bajo la lluvia", a l'Associació de Pares de Família per a cedir-nos el local, als nostres grans artistes que actuaren, als seus ajudants i a tots els que col·laboraren amb nosaltres.

Feliç Festa Major! Llarga i feliç vellesa i una abraçada d'aquesta velleta que us estima

SOLETAT RIDAURA

SANT HILARI SACALM
C. de MONTSOLIS n.11 - T. 86.87.32

Inauguració Casal dels Avis Can Blat per l'Honorable Miquel Coll i Alentorn

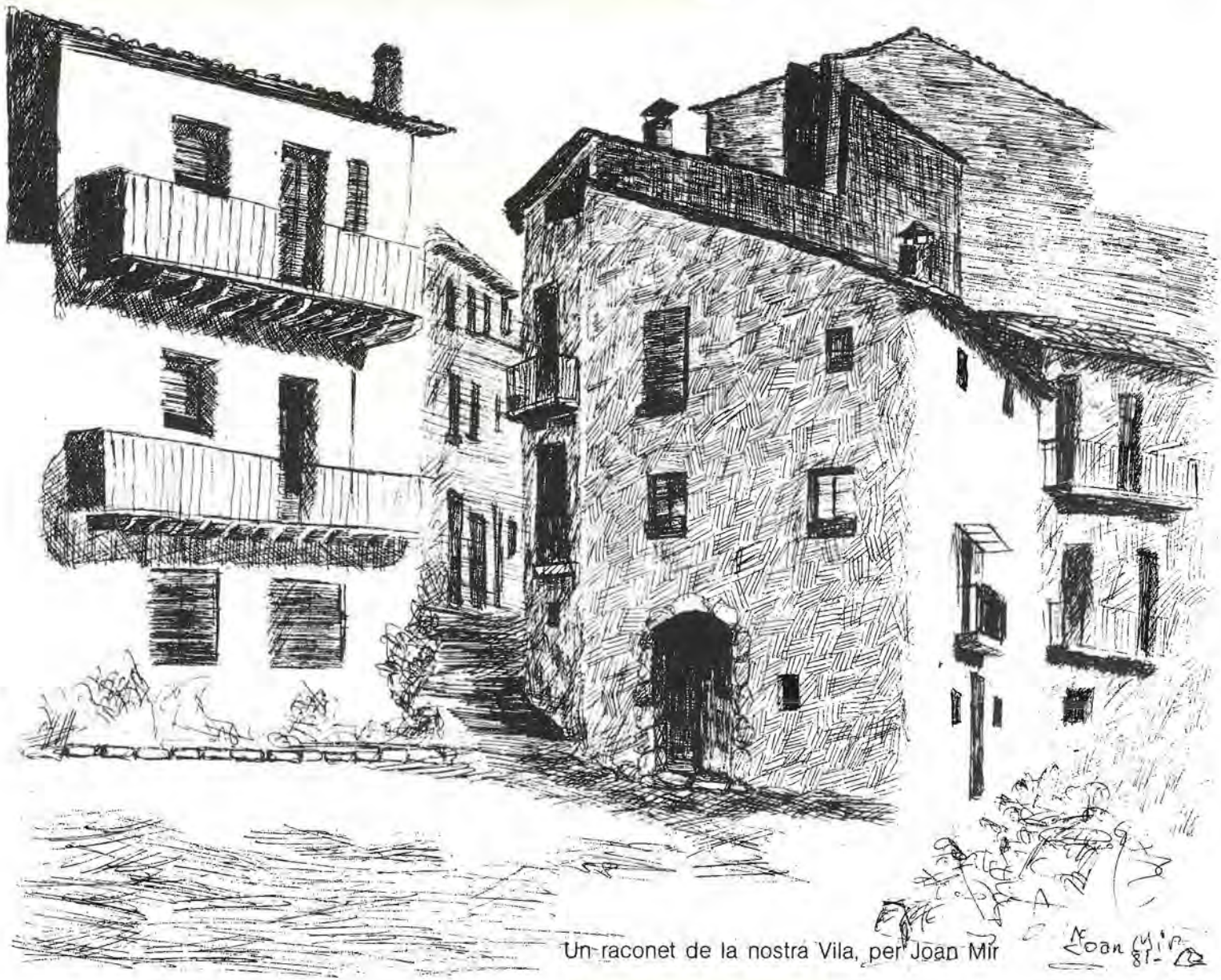

Un raconet de la nostra Vila, per Joan Mir

Aprofitem l'avinentesa de l'edició d'aquest programa per agrair a totes les entitats i persones, de fora o d'aquí, que l'han fet possible amb la seva col·laboració.

Alguns ho han fet amb una aportació econòmica, d'altres amb els seus escrits i alguns perdent hores en cercar i aconseguir una acurada programació d'actes. No ens voldríem oblidar d'aquells que l'han confeccionat i imprès per a que el poguéssim tenir a les nostres mans.

Gràcies.

L'AJUNTAMENT

ACTES RELIGIOSOS

DISSABTE, dia 29

COMMEMORACIÓ DEL MARTIRI DE SANT JOAN BAPTISTA

A les 12: MISSA SOLEMNE CONCELEBRADA. Farà l'homilia Mn. Miquel Camprubí i Barniol, recordat col·laborador de la parròquia. Els cants aniran a càrrec de la coral parroquial "Els Petits Cantaires" i "Els Júniors Musicals".

DIUMENGE, dia 30

ANIVERSARI DE LA DEDICACIÓ DEL TEMPLE PARROQUIAL

A les 12'30: MISSA SOLEMNE CONCELEBRADA. Presidirà l'Eucaristia i ens adrecerà la seva paraula l'Eminentíssim Cardenal, Dr. Narcís Juvany i Arnau, Arquebisbe de Barcelona. Tindrà cura dels cants la coral parroquial "Petits Cantaires" i "Júniors Musicals".

Altres misses: A les 8, 10, 11 i vespertina, a les 8 de la tarda.

DILLUNS, dia 31

MEMÒRIA DELS DIFUNTS DE LA PARRÒQUIA

Vespertina, a les 8 de la tarda: Missa Solemne en sufragi dels difunts.

ACTES RECREATIUS

DIVENDRES, dia 28

Tarda, de 7 a 9: Al Club Villaret, FINAL VI CAMPIONAT OPEN DE TENIS.

A les 8'30: Repic de campanes per anunciar la FESTA MAJOR.

Nit, a les 10: INAUGURACIÓ DE LES NOVES DEPENDÈNCIES de la Casa de la Vila, amb l'assistència de l'Honorable Conseller de la Generalitat de Catalunya Sr. Joan Vidal i Gayolà, i el President de la Diputació de Girona Il·lustríssim Sr. Arcadi Calzada i Salavedra.

A les 10'15: A l'Ajuntament PREGÓ DE FESTA MAJOR a càrrec del Sr. Joan Vidal i Gayolà.

Seguidament al pati de l'Ajuntament CANTADA D'AVANERES i "CREMAT" per el Grup CANTAIRES DE LA COSTA BRAVA.

DISSABTE, dia 29

Matí, a les 10: CERCAVILA pel grup "LA FURA DELS BAUS" i Gegants i caparruts.

A les 12: A la Plaça Gravalosa, FESTIVAL INFANTIL per el grup TITELLAIRES "CAN PANXUT".

Tarda, a les 4'30: A la sala de festes "Club Villaret" CONCERT DE MÚSICA CATALANA per la Cobla-Orquestra LA PRINCIPAL DE LA BISBAL.

A les 4'30: Al Camp de Tir, TIRADA LOCAL.

A les 5: Al Camp Municipal d'Esports III TORNEIG D'ALEVINS. Equips participants: JÚPITER, FARNERS, ARBÚCIES i SANT HILARI.

A les 7: A la Plaça Mn. Jacint Verdaguer, SARDANES per la Cobla GENISENCA. (La segona sardana serà la del BALL DELS GEGANTS).

Nit, a les 11: A la sala de festes "Club Villaret" GRAN BALL DE FESTA MAJOR amenitzat per l'Orquestra LA PRINCIPAL DE LA BISBAL i els "HERMANOS CALATRAVA".

DIUMENGE, dia 30

Matí, a les 10: Al Camp de Tir, TIRADA GENERAL.

A les 10: CERCAVILA per la BANDA i MAJORETTES de AA. Plana Lladó, i Gegants i caparruts.

Tarda, a les 5: Al Camp Municipal d'Esports FINAL III TORNEIG D'ALEVINS.

Seguidament, Gran Partit de Futbol entre els primers equips:

C. E. PONTENC - C. E. SANT HILARI

A les 7: A la Plaça Verdaguer, SARDANES per la Cobla MAXIM'S.
(La segona sardana serà la del BALL DELS GEGANTS).

Nit, a les 10: A la Plaça Gravalosa SARDANES per la Cobla MAXIM'S.

A les 11: A la sala de festes "Club Villaret" GRAN BALL per l'Orquestra JANIO MARTI.

DILLUNS, dia 31

Matí, a les 10: CERCAVILA POPULAR animada pel grup PAM i PIPA.

CONCURS DE CAPARRUTS I DISFRESSES a la Plaça Gravalosa.

I.er APLEC FI DE FESTA MAJOR AL PLA DE LES ARENES.

A les 12: FESTIVAL INFANTIL amb el Grup TITELLAIRES DE SANT MARÇAL.

A la 1: CROSS POPULAR.

DINAR DE GERMANOR.

A les 4: SARDANES.

A continuació: CONCURS D'ESTIRAR CORDA
TALLADA DE TRONCS
CONCURS DE PETANCA

Entrega de premis dels diferents concursos i competicions.

BALL POPULAR amenitzat pel Conjunt MAXIM'S

NOTA: La Comissió podrà modificar el present programa sempre que hi hagi motiu justificat per a fer-ho.

****

PROGRAMA DE CINEMA

CINE TIVOLI

Dia 29 - Sessions a les 5 i 7 tarda i 10 nit
EL VICARI D'OLOT

Dia 30 - Sessions a les 5 i 7 tarda i 10 nit
EL LAGO AZUL

Dia 31 - Sessions a les 5 i 7 tarda i 10 nit
AVALANCHA

CINEMA CATALUNYA

Dia 29 - Tarda, a les 5: EL HOMBRE DE RIO MACO
MIGUEL STROGOFF

Dia 30 - Tarda, a les 5: LA FLAUTA DELS 6 BARRUFETS (versió catalana)
EL MORO BLANCO

Cinquantenari dels Gegants
1930 ≈ 1980

Els Gegants de Sant Hilari tenen ja cinquanta anys.

Pensava que fer unes ratlles sobre els Gegants seria cosa breu i m'he trobat que no ho era perquè resulta que tenen una llarga història.

Un dia d'agost de l'any 1930, un bon senyor de la colònia estiuenca obsequiava l'ajuntament de Sant Hilari amb una parella de gegants que encara avui tenim. Era el senyor Antoni Gasch Domingo, un gran benefactor del poble, que ja havia donat d'altres mostres del seu altruisme. (1)

Aquell fet suposava per Sant Hilari un enorme aconteixement i la festa que es féu encara és recordada amb molta recança pels nostres avis, doncs sembla que els seus ulls ho veuen si te'n parlen i ho expliquen.

Era el 28 d'agost quan tot el poble va sortir a rebre la bonica i monumental parella que arribava per la carretera d'Arbúcies. La multitud els esperava prop de Cal Veterinari i un cop arribats els acompanyà en comitiva cap a la Casa Consistorial. El trajecte va ser d'allò més divertit i "dolç", ja que eren seguits per tres vehicles del temps, tres carros voltats de gent per tot arreu. Un carro portava un tortell, tan ample i gros, que s'arrepenjava en les baranes, un altre un braç de gitano de gairebé dos metres i un tercer ple de saques de caramels que eren llençats a grapats pels carrers.
Imagineu-vos quin aldarull!

Els carrers estaven ben engalanats i davant del Tivoli i en el revolt de Can Dolfo hi havien dos grans arcs de triomf fets amb branques i demés ornamentació per a rebre aquells enormes personatges. La gresca fou d'espant i tot s'acabà amb la menjada del tortell i del braç en el Cafè Unió.

D'aquesta manera, i gràcies a la generositat del Sr. Gasch, Sant Hilari va disposar dels Gegants que avui coneixem i que són joguina de grans i petits en totes les festes majors. Al cap d'uns anys es compraven els caparruts i ja teníem la comitiva formada.

Al llarg del temps aquests Gegants ens han animat la festa major de juny i la d'agost encara que també van sortir algunes vegades per la processó del Corpus, quan aquesta es celebrava amb gran solemnitat.

Els dos Gegants han estat com un testimoni no viu de les manifestacions festives de Sant Hilari i un símbol, molt respectuós, d'alegria i de festa. De petits a tots ens han fet por mentre passaven pels carrers amb aquella rígida i sèria mirada altiva, però la cosa canviava quan els vèiem que ballaven a la plaça.
És que els nostres Gegants ballen i tot!

L'any 1931 el polifacètic mestre d'escola Marià Hervàs composava una melodia que amb el temps s'havia de convertir en el ja tradicional i típic "Ball dels Gegants de Sant Hilari". És un ball senzill que la parella balla a la Plaça Verdaguer cada Festa Major, tant a la petita com a la grossa. És realment xocant i ingenu a la vegada veure com aquelles enormes figures es mouen rítmicament al so d'una música que ara interpreten orquestres però que durant molt de temps va ser tocada per un pagès de Santa Margarida amb un timbal i un flabiol.

En els seus anys d'existència els gegants han tingut períodes d'esplendor i de decadència. Esplendor quan l'any 1954 eren convidats a una concentració

de Gegants per les Festes de la Mercè a Barcelona (el 1980 acudiren a Amer) i moments menys brillants quan la seva "salut" i vestimenta eren molt atrotinades i gairebé no gosaven sortir al carrer. Davant d'aquestes circumstàncies l'Ajuntament va fer un "tour de force" i l'any 1967 comprava nova vestimenta per Gegants i caparruts. (2). El dia en què varen venir de la "Clínica el Ingenio de Barcelona" els esperava molta canalla amb banderes i flors per acompanyar-los a l'Ajuntament. Tots els hilariencs varen donar la benvinguda als més "Grans veïns del poble" i aquests ho agraïren amb una nova i riallera fesomia.
Els Gegants estaven de nou guarnits!

Avui encara resisteixen el pas del temps i amb més i menys "salut" ens acompanyen i anuncien una vegada més que la Festa Major és arribada.

Han acomplert ja cinquanta anys!!!.

No voldria deixar de banda l'aspecte humà d'aquests grans personatges o ninots (?) que durant uns dies l'any recobren moviment gràcies a l'esforç d'uns homes que els fan moure i els donen vida. En els primers anys els "portadors" venien d'Olot per a fer el "Ball de Gegants" però de seguida ho varen fer homes del poble. Des d'aquí volem recordar en "Federico", en "Potei", en Pujol i no els dic tots perquè no els sé. (3)

Una de les persones que durant més temps ha portat "la Geganta" és en Manel Mollfulleda, en Manel Sereno, que ara ho ha traspassat al fill. Ell ens deia que aquests gegants pesen uns 65 kg. i que el problema de portar-los no és el pes sinó el balanç que donen, ja que el cap pesa molt. Ell ja està retirat i ens comentava l'última anècdota: Fou fa un parell d'anys quan tot ballant el "Ball de Gegants" se li entortelligà la corona amb les tires de banderes que adornaven la Plaça i com que una cosa l'estirava va estar a punt de caure ell i la geganta...

Per a tots ells el nostre agraïment

ANGEL SERRADESANFERM i VALLS

(1) El Sr. Gasch va fer diferents aportacions al poble de Sant Hilari i fins i tot va crear la "Fundació Gasch" per ajudar els pobres. Se'l declarà fill predilecte l'any 1930.
(2) Com es pot veure enlloc he parlat dels Caparruts. Ells encara no han fet... cinquanta anys.
(3) Agrairia que els que sabessiu més coses m'ho diguessiu. Sols així recuperarem les nostres coses.

EL FUTUR DEL CHOR LOCAL "ELS NOIS ALEGRES"

Presentar al chor local "Els Nois Alegres" no creiem haver de fer-ho, ja que de tots és conegut; el que si hem de dir i preguntar, és quin serà el seu futur?

"Els Alegres" han omplert dintre les activitats socials locals un buit llarg, molt llarg, sempre amb la millor bona intenció, i han procurat fer-ho acuradament; els seus trenta-cinc anys d'existència, més bé o més malament, en donen prova palesa. Però la seva saba inicial s'està acabant; i si bé és veritat que les ganes hi són, no és més cert que la seva intenció bàsica està passant per moments difícils, per la nova mentalitat que impera dintre la societat actual, més atenta al comodisme que a l'esforç col·lectiu que suposa el perdre uns minuts setmanals en la preparació cultural amb els assaigs.

Tothom recorda el passat i ben pocs es plantegen el futur que s'ha de continuar. Els promotors d'abans són ja caducs amb tot i que l'esperit ha d'ésser el mateix; però no és menys cert que s'imposa una renovació a fons de les formes per a portar-ho a terme. Creiem que ara és l'ocasió tota vegada que, amb nou Director i nous components, s'hi ha de donar nou impuls.

Pensem que és una de les Entitats locals, sinó la primera amb més solera i diverses són les causes que n'abonen aquesta anterior afirmació: antiguitat, excel·lent interpretació choral passada, indiscriminació dels seus components...

Per això creiem que ara és l'hora d'emprendre nova volada. Que es creu que amb element femení la cosa quedaria més plena?, benvingudes siguin les veus blanques; això és cosa que la nova direcció haurà de decidir. Nosaltres des d'ací no fem més que llençar la idea o el crit de convocatòria, i davant dels seus resultats prendre la decisió que es cregui oportuna. El que no podem entre tots és deixar que s'acabi una Entitat tan arrelada entre nosaltres, i que en altres temps havia deixat ben alt el pavelló cultural de Sant Hilari, amb els seus cants.

Noies i nois de Sant Hilari, sobretot, vosaltres en teniu la paraula.

La Junta actual d' "Els Nois Alegres"

RETALLS DEL NOSTRE POBLE

Notícies breus

Tenim al Poble molts partits polítics: Convergència, UCD, PSC, PSUC, Fuerza Nueva, etc. etc. Però el partit "Majoritari" durant els mesos d'estiu és el de "FUERZA VIEJA".

Els senyors Estiuejants majors d'edat que aquest any no han vingut a beure l'aigua picant... És que ja han (BEGUT OLI)!

El nostre magnífic "CASAL DELS AVIS" és com una pel·lícula "S".
(Sólo para mayores de 18 años).

Els Hotelers es queixen que ha sigut "Magra" l'estiu.
Els Estiuejants es queixen que ha sigut magre l'hivern.

Molts Estiuejants estan "emprenyats" perquè "La Hispano" no va a la Font Picant.
A "La Hispano" estan "emprenyats" perquè no hi van els Estiuejants.

El nostre Alcalde també està "emprenyat". La seva Sra. NO.

El nostre (MINIGOLF) consisteix en ficar en un forat dintre la terra una pilota 100 milions de vegades més petita que la Terra.

El nostre Ajuntament canvia de "Regidors" com el que canvia de camisa.
Quan es tornaran a posar (LA CAMISA AZUL)?...

SÉNECA "Fill"

CRÒNICA DE L'ANY

1980

SETEMBRE

- Concert de Música Popular Catalana.
- Excursió a Espinelves i Tortadès.
- Aplec a Vallclara.
- Onze de Setembre. Celebració de la Diada.

OCTUBRE

- La revista "USTED" dedica un número a Sant Hilari.
- I Concentració Barbacoa de Motos. Es regala una bandera a l'Ajuntament.
- Audiovisual Dhaulagiri "La muntanya de les tempestes" a la Biblioteca de La Caixa. Col·labora el Grup Excursionista Hilarienc.

NOVEMBRE

- Conferència sobre "Educació sanitària a les escoles" a la Biblioteca de La Caixa.
- Celebració del VIIIè Cross Sant Hilari.
- Cross Escolar Sant Hilari.
- IIIer Campionat de Butifarra.
- Conferència sobre la donació de sang al Col·legi Sant Josep.
- Representació de l'obra teatral "Hop Sinyor", organitzada per l'Ajuntament amb la col·laboració de la Diputació Provincial.

DESEMBRE

- Projecció de la pel·lícula "Escalada a Montserrat" a la Biblioteca de La Caixa.
- Ier Aniversari de la Revista Local "Terra".
- Conferència sobre "La vida familiar com Institució Educativa" al Col·legi Sant Josep.
- Col·lecta Pro-Terratrèmol d'Itàlia.
- Organització d'un taller d'estels a la Biblioteca de La Caixa.
- Representació de l'obra teatral "La dama enamorada".
- Col·lecta Pro-Càncer.
- Vetllada Nadalenca a càrrec dels alumnes del Col·legi Sant Josep.
- Representació d' "Els Pastorets".
- Exposició del Pessebre Col·legi Dr. Morales.
- Exposició d'un Pessebre a benefici dels subnormals, als baixos de l'Ajuntament.
- Pessebre a Sant Miquel de les Formigues.
- Exposició fotogràfica a càrrec de Jordi Monet, a la Biblioteca de La Caixa.

1981

GENER

- A les 0 hores 10 minuts és nat l'hilarienc Rafael Valverde García, 1.er gironí de l'any.
- Recollida de cartes a la Plaça de l'Església a càrrec del Carter Reial.
- Cavalcada dels Reis.
- Festa dels Botiguers.
- Excursió al Matagalls. Grup Excursionista Sant Hilari.
- Organització de cursets de Català per adults.

FEBRER

- Conferència sobre Ensenyament a càrrec de Marta Mata, a la Biblioteca de La Caixa.
- Rallye Costa Brava.

MARÇ

- Iniciació Escola de Belles Arts.
- I^{era} Marxa Popular Col·legi Sant Josep.
- Festa Patronal del Col·legi Sant Josep.
- Iniciació del Curset Prematrimonial.

ABRIL

- Festa de l'Esport.
- Divendres Sant. Representació del Via Crucis Vivent.
- Cantada de Caramelles.
- Actuació de Marina Rossell al Cinema Catalunya. Organitzat per la revista local "Terra".
- Sant Jordi. A la tarda Xocolatada a la Cooperativa. A la nit concert de sardanes al Cinema Catalunya, a càrrec de la Cobla Ciutat de Girona.
- Nit de l'Humor Pro-Llar Infantil al Club Villaret.
- Inauguració del Casal dels Avis.

MAIG

- Actuació dels Esquirols al Club Villaret. Pro-Setmana de la Joventut.
- Inauguració a l'Hotel Solterra de l'Acadèmia Internacional Maharishi.

JUNY

- Festa Popular al carrer 14 d'Abril.
- Festa de fi de curs al Col·legi Dr. Morales.
- Concurs de Pintura.
- VII^{è} Concurs Literari.
- Entrega de Premis al jardí del Casal dels Avis.
- Festa Major de Sant Joan. Cercavila, Slalom al Camp de Futbol organitzat per la Penya Automobilista, XXXV^{è} Homenatge a la Vellesa, Sardanes, actuació de la coral Sellarés, Concert per M. Cotal, actuació de Teresa Rabal al Cinema Catalunya.

JULIOL

- Sis audicions de Sardanes.
- Festa de Sant Cristòfol. Benedicció del Cotxe Patrulla Municipal.
- Ier Campionat de Baldufa a la Plaça Gravalosa.
- Festa Popular al Barri de l'Hospital.
- Festa dels Quintos.
- VII^{è} Concurs Provincial de Petanca a la Font Vella.
- Actuació de l'Orquestra d'Acordions de Barcelona.

AGOST

- Cinc audicions de Sardanes.
- Setmana de la Joventut.
- IV Aplec de la Sardana.
- Revetlla Popular a la Plaça de l'Església.
- Diada dels Avis.
- Revetlla Popular a la Plaça de Cal Ros.
- Col·lecta Pro-càncer.
- Festa del Serrat.
- Actuació de la Polifònica de Girona, organitzat pels Amics de la Música.
- Cantada d'Havaneres al pati de l'Ajuntament.
- Festa Major.
- V Concurs de Tallada de Troncs.

Visita del Conseller d'Obres Públiques de la Generalitat En Josep M.ª Cullell a la nostra vila.

Acte d'entrega de la insignia d'or de Sant Hilari a la família Bayer-Ros.

Una sortida del Grup.

L'hivern

a

Sant Hilari.

GESTIÓ DE LA NATURA A LES GUILLERIES

La importància que, d'una forma progressiva, va adquirint aquesta zona, com a indret encara avui preservat en part d'atemptats ecològics (urbanitzacions, eixos transversals, mines d'urani, indústries contaminants, ...) ens ve ratificat en diferents comentaris que estudiosos i científics del medi natural han fet en el decurs dels darrers temps, dels quals us n'oferim una síntesi escassa, però no per això menyspreable.

— Sota el títol d'indrets particularment interessants i/o problemàtics, Ramon Folch i Guillém -professor de Botànica de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona i Cap del Servei del Medi Ambient de la Diputació de Barcelona- en una cita extreta del "Llibre Blanc de la Gestió de la Natura dels Països Catalans" (1976), reflexiona sobre Les Guilleries: "Cal evitar que una encara no gaire desfermada especulació malmeti la zona. Atenció a les urbanitzacions que comencen a fer acte de presència". Més endavant prossegueix bo i qualificant Les Guilleries "com a zona mereixedora d'especials mesures de protecció paisatgística.

— El Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona afegeix a Les Guilleries i el Collsacabra en la qualificació de Parc Natural i com a tal entén "espai que queda protegit de la transformació humana i en ell es facilita el contacte de l'home am la Natura. La zona és subjecta a les limitacions necessàries per a garantir la conservació dels seus valors i l'aprofitament ordenat del bosc com de l'agricultura i la ramaderia", (de l'art. 5,1-2 de la Llei d'Espais Naturals protegits), publicació "El Bosc" editada per la Caixa d'Estalvis de Sabadell (1978).

— L'octubre del 1978, l'organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO) va declarar la zona del Montseny-Guilleries com a "reserva de la biosfera", ratificant del Montseny, com la primera i per ara més significativa reserva de l'àrea mediterrània.

Aquesta introducció documentada ve arran de que un petit grup d'estudiosos de la Natura, veïns de Sant Hilari, que hem vist Les Guilleries com a una zona a respectar i estimar, ens hem arreplegat per tal d'endegar una tasca eminentment pedagògica que situi en el seu context adequat tot el que reuneix aquesta contrada.

Per a aquesta fita, us oferim tres projectes que, si els portem a terme, haurem donat un significatiu pas de cara el futur:

— La formació d'una Escola de la Natura, on durant dos o tres dies, nens d'escoles vénen a conèixer, gràcies a uns itineraris prèviament preparats, les generalitats i peculiaritats dels nostres paisatges, tant naturals com parcialment o totalment alterats. Aquesta tasca es realitzarà per mitjà d'uns quaderns de camp, editats per a tal fi, i estarà secundada per uns monitors que acompanyaran i ampliaran els comentaris, dubtes que surgeixin..., Tot seguit, i com a prolongació de les sortides al camp, es realitzaran altres activitats: aprendre a treballar un hort, visites a granges, classes de cuina,...

— La preparació d'itineraris de la Natura, per a adults, dels voltants de Sant Hilari.

— Ajudar a la reforma i engrandiment del Museu de les Guilleries, que conté la Flora i la Fauna característica d'aquest país, que ajudarà els visitans a tenir una idea de la nostra riquesa natural, així com a admirar-la, respectar-la i àdhuc protegir-la.

Com a cloenda d'aquesta petita presentació, i com a un avenç de la tasca que pensem endegar i que, a grans trets, us n'hem ofert una síntesi, conjuntament amb els responsables del "Museu de Les Guilleries" hem iniciat la renovació d'una de les dues sales de què constarà aquest Museu, la qual podrà ser visitada a partir de la Festa Major.

Així doncs, ens acomiadem, bo i esperant les suggerències i col·laboracions de totes aquelles persones que estiguin interessades en aquests objectius.

EQUIP DE L'ESCOLA DE LA NATURA
LES GUILLERIES

JOVES REDACCIONS

Aquí publiquem algunes de les redaccions guanyadores dels Concurs Literaris Locals per alumnes de 2.ª Etapa d'E.G.B. dels anys 80 i 81.

Hem de veure en els escrits les bones qualitats que apunten aquests alumnes.

Serveixi això per encoratjar-los i animar-los a millorar i a continuar.

1.er Premi de 7.è - 1980

SANT HILARI, EL MEU POBLE

Un raig de llum entra per la meva finestra, m'acaricia la cara i em desperta a poc a poc. Estem en el dia 11 de Juny de 1932, dia de Sant Bernabeu. Estic molt contenta perquè és el primer dia que em deixen anar a "matar la cuca" amb els grans; tinc ja 9 anys.

Em vesteixo desseguida; em poso el vestit nou, bé, no tan nou. És llarg, amb floretes petitones, amb un llaç a la cintura i amb mànagues llargues, una mica bufadetes. Em calço les espardenyes i corro a la cuina. Dono els bons dies a la mare que em mira riallera i tot seguit vaig a rentar-me la cara i les mans amb l'aigua fresca del matí. I amb més gana que son, assentada a la taula, em dóna una tassa de llet i em diu que mengi, a poc a poc, el pa amb mel que hi ha al plat. Després ajudo a la mare a fer les feines de casa. Quan acabem, el pare arriba i la mare agafa el dinar: ous, alls tendres, una paella, oli, sal i altres coses, i ho posa en un cabàs d'anar a comprar. El pare ho agafa i jo agafo la mà de la mare. Anem cap a la plaça i allí ens trobem amb l'altre gent que també hi va. Hi ha algunes nenes de la meva edat, ens diem hola i expliquem, xerrem i anem darrera els grans, tot parlant entre nosaltres. Ens encaminem cap a la carretera de la Font Picant amb els seus arbres, arbres verds, alts, arbres que ens diuen amb la seva veu, amb la xerradissa de les fulles, que no volen marxar d'allà, que es volen quedar, però algun dia saben que els pot passar que arribi un llenyataire i digui:

— Ep, has vist quin arbre més ufanós? Ens convé!

I llavors l'arbre morirà. És una pena que la gent no entengui els arbres, que no sàpiguen escoltar-los i fins i tot, a la tardor, sembla que les fulles baixin a dir-nos que l'arbre no pot morir, elles sí.

Ui! amb els meus pensaments m'he distret i ja arribem al lloc. Passem per un caminet petit, curt i estret que ens porta a l'Ermita de Montsolí. Les voreres estan plenes d'herbes i de flors boscanes. Els arbres ens saludan calladament. Les portes de l'Ermita estan obertes i entrem a dintre a pregar i cantar la missa. Més tard, i amb molta gatzara, els grans busquen el lloc apropiat per a dinar. Mentrestant nosaltres anem a jugar a cuit a amagar. Li toca a parar a la Rosa i jo corro a amagar-me darrera d'un arbre gruixut i molt alt, i allà, mig amagada, també trobo uns altres amics: la formiga que sempre té pressa, un escarbat mandrós i una marieta que s'enfila pel meu pit. Quan més entussiasmada estic amb tots els nous amics, la Rosa crida: Al pot la Margarida! I del susto ni me'n recordo de córrer a salvar-me i quedo allà parada. Llavors, quan ja m'he aixecat, la Rosa em diu que "paro", però els pares ens criden, per sort, a dinar.

Mengem ou ferrat i all tendre, ja que és com una obligació en aquest dia. És per això perquè també se'n diu la processó de "l'ou ferrat i l'all tendre". Després de dinar les meves amigues i jo anem a donar un vol. Mentrestant els pares arrenquen branques de boix. Ens criden i ens diuen que agafem les branques més petites. La porto ben agafada a la mà, com un tresor, és la primera branca de boix que tinc per matar la cuca. És petita com jo, amb una verdor groguenca.

Quan arribem a la plaça vaig corrents a la rotllana i em poso a picar a terra amb totes les meves forces, cridant amb il·lusió:

Mori la cuca!
Mori la cuca!

De mica en mica la gent desapareix. Jo vaig cap a casa tota sola.

El carrer es torna tou i desapareix sota els meus peus. Una veu dolça i llunyana em crida: Nena, nena!!!

— Nena, ja són les vuit! Aixeca't.
— Però, mare! i la cuca?
— Quina cuca?
— Sí, la cuca que vam anar a matar ahir!
— Ai nena! ja t'ha entrat al cap la història que et va explicar l'avi ahir a la nit, abans d'anar a dormir; aixeca't i no t'entretinguis; tens la llet i el pa amb mel sobre la taula.

SANDRA VILABELLA PECONDÓN

1.er Premi de 8.è - 1980

SANT HILARI, EL MEU POBLE

El temps passa, sense cap esperança de què es pari per un instant.

Ja fa molt de temps que Sant Hilari va passar de ser una sagrera a ser un poble, amb el pensament i ideologia d'un poble. Sant Hilari és com una persona, que té una vida, que ha nascut i que haurà de morir si no aconsegueix la inmortalitat. Aquest ser humà està format per unes cèl·lules que es multipliquen i amplien l'extensió del cos: som els seus habitants.

La vida d'aquest poble va començar fa molt de temps, més o menys a l'edat mitjana. Tot es va iniciar quan un parell de famílies, va decidir d'anar a viure als contorns de l'església: s'estava formant la primera unió de cèl·lules, que va donar lloc a un petit embrió. Potser, sense l'ajuda del senyor Gurb, no hauria hagut cap esperança de què aquell fetus arribés, més endavant, a ser una persona. En Bernat de Gurb va donar uns petits privilegis a tothom que anés a viure a la sagrera de Sant Hilari, multiplicant així les possibilitats de sobreviure del petit ser i passant, d'aquesta manera, a ser un poblet: és dir, el fetus s'ha convertit en un ser humà.

Després de moltes peripècies, va anar desarrollant-se poc a poc, sense cap mena de pressa. El rellotge del temps no s'aturava, i aquella criatura plena d'alegria i d'amor, en la foscor de la nit, va començar a donar els primers passos: ja tenia un mercat propi i la dispensa de servituts.

El poble va anar creixent. Pensava si aconseguiria l'eternitat, si podria fer d'un somni una realitat, o si no arribaria a ser una il·lusió. Però mentrestant el poble creixia sense parar.

Les fonts de riquesa de la vila van ser en el seu inici el bosc i la parairia. Alguns dels homes anaven a bosc, i altres es dedicaven a la parairia: que és l'art de la llana des del rentat fins el penjat; això amb el temps, es va anar perdent. La parairia, que constituia per Sant Hilari, com per a un nen petit la llet, va desaparèixer de la seva dieta. Però, aleshores, va ser substituit per un altre aliment molt nutritiu també: les fonts d'aigua medicinal. La gent d'altres llocs es va assabentar que aquí es podia disfrutar de pau i dels efectes curatius de les aigües, i... encara que per arribar-hi calia superar el perill de marejar-se, moltes persones venien a confirmar el que els havien dit.

El temps passava, i el caràcter inicial del poble anava canviant, al mateix temps que creixia. Uns petits tallers d'artesania de fusta es van començar a escampar pel poble; però d'una manera familiar, modesta, sense aspirar a ser, el dia de demà, unes grans fàbriques.

L'adolescència arribà al nostre poble, amb una crisis interna per culpa de la política; mentrestant tota Espanya està sumida en la guerra civil. La crisis és produïda al haver dins del poble, i d'Espanya, dos bandos diferents: nacionals i republicans. És com si aquest infant, que havia lluitat des dels seus primers dies per seguir visquent, hagués agafat una greu malaltia.

Després d'aquesta crisis passa una etapa fosca, entre tenebres, on, per falta de llum es conduït per allà on la societat espanyola va. Però passa el temps, i després d'aquella nit sense lluna, ve un dia ple de sol i claredat. El poble cerca la seva identitat, i troba un dels seus objectius: l'eternitat; però encara queden en la penombra tots els altres propòsits d'un poble. Cal buscar-los, sense perdre l'esperança, i també cal trobar els petits secrets que porten a l'eternitat tan estimada.

Tots junts, totes les cèl·lules que formen aquest cos que és Sant Hilari, aconseguirem aquests propòsits si la nostra unió és absoluta.

ISABEL FONT MASFERRER

1.er Premi de 6.è - 1981

LA PRIMAVERA AL MEU POBLE

Un cap de setmana de primavera vam arribar a una mena de vall molt bonica.

Els prats eren d'un verd una mica aspre i el rieral era com una capa de cristall; les muntanyes al fons, s'aixevaven majestuoses, senyorials, com si toquessin el cel amb la punta i aquell bosc de castanyers amb aquella quietut!

Una mica de brisa feia tremolar les fulles i els ocells refilaven contents a les seves branques.

De tot arreu fluïen fonts i les vàrem batejar. Una com que tenia un cirerer molt vistent li vam dir la "font del cirerer" i una altra com que era picant la vam anomenar "font picant" i una altra com que tenia vora seu la casa d'un coix la vam anomenar "la font del coix".

Tot estava ple d'herbes i arbusts molt olorosos com la farigola, el marduix, les margarides, la camamilla, la menta, el poliol i moltes d'altres que no coneixia. Aquells marges plens de ginesta i amb l'olor del lligabosc i del romaní es combinaven molt bé.

I en aquella "selva" on nosaltres vam arribar està situat el poble de Sant Hilari S., el meu poble...

I fins aquí el text escrit, ple de pols i mig menjat de les rates, que vaig trobar, tot remenant a les golfes, un d'aquests dies de vacances en que no saps que fer i com que de xafarder...

L'àvia em va explicar que tots aquells trastos pertanyien a un estranger que, cap a finals de segle passat, va arribar a Sant Hilari. Es veu que el seu objectiu era descobrir i, efectivament va fer dos descobriments.:

St. Hilari, i la meva rebesàvia...!

XAVIER RIERA PALOU

1.er Premi de 8.è - 1981

LA PRIMAVERA EN EL MEU POBLE

El gall anuncia, amb el seu estridant Ki-Ki-Ri-Kí, l'arribada de la primavera.

El vent té un caire alegre i la gent, contenta, es lleva perquè, aquest any la primavera arriba acompanyada de disbauxa i d'alegria.

Tot el poble hilarienc, els seus carrers, les seves cases, semblen petits bocins de rialles.

Jo, damunt d'una muntanya de somnis, estic fruint de l'oreig matinal que es barreja amb la tranquilitat del que somnio.

La meva mare em ve a cridar, i amb la son als ulls, em llevo per anar a l'escola.

Els cants dels ocells, que sembla que festegin amb el matí, em desvetllen i jo els sento dins la cambra, una cambra vestida de pósters i rètols, i al mig, un llit, un flonjo llit on jo cada matinada em desperto juntament amb la refiladissa de les orenetes.

El dia és clar, el sol pica, i la primavera omple les flors de colors vius que flueixen amb les abelles que xiuxiuegen alegrament donant voltes en mig dels grans llençols de colors primaverals, mentre que les muntanyes s'alcen més i més.

Les hores passen en el meu poble bategat per un raig de sol que a poc a poc s'amaga perquè apareixen uns núvols antipàtics, de color gris, un color amargant.

— És hora de dinar — diu la mare, i tot baixan les escales l'ombra es va avergonyint i s'amaga juntament amb el sol.

Poc a poc tot el que ens envolta entra en la tristor i les rialles, les cridòries i el sol entrant per la finestra sense demanar permís s'han apagat, s'han amagat per no tornar. La nit i l'obscuritat amaguen l'alegria, i la pluja, agafada de bracet amb la boira plora que ploraràs mentre que, la primavera, amb un paraigua a la mà, està en un racó de la plaça Gravolosa contemplant no sé si amb desig o enyorança, les tristes gotes, cada vegada més grosses, que cauen a poc a poc fent de la nit, la primera nit de primavera, en el meu poble, una foscor de dol.

PERE FAURIA CAPDEVILA

DIVAGACIONS HILARIENQUES

Sobre Sant Hilari Sacalm s'ha escrit molt, i és segur que s'escriurà molt més en el futur, ja que les fonts d'informació són actualment més lliures i per tant, més completes que en temps anteriors, més atractívol pels joves investigadors de la història local.

Les delícies del paisatge, l'abundó i qualitat de les aigües, el desenvolupament econòmic i industrial de la vila, el deficient estat de les comunicacions... de tot això s'ha escrit molt i molt bé, passant per les obligades històries i llegendes locals.

Però sobre els hilariencs, protagonistes de la petita, gran història de la vila, poc s'ha fet, potser unes breus pinzellades, quatre anècdotes i para de contar, i si hi ha més... ho desconec totalment.

Permeteu-me doncs, amic lector, divagar a l'entorn del fet humà de l'hilarienc, l'espai disponible no permet cap estudi, ni tan sols una aproximació, sols és possible fer unes breus divagacions extretes d'una observació directe i personal, potser un xic apassionades, però que volen ser objectives des del prisma d'un català originari d'una contrada, avui malauradament molt diferenciada de Les Guilleries.

El ciutadà originari d'altres comarques catalanes que arriba per primera vegada a Sant Hilari, sent una inexplicable sensació de benaurança, que es sol explicar com conseqüència del clima, de la puresa de l'aire, per la bondat de les aigües, per la qualitat dels embotits... i de mil i una cosa més, totes elles de caire físic.

Sense negar la indiscutible influència d'aquests aspectes, crec que és un atractiu clar per tots aquells provinents de comarques o províncies no catalanes, però hi ha quelcom més difícil d'explicar i molt fàcil de sentir, doncs no pertany al món dels sentits, si no al món esotèric de l'esperit, al món de la memòria genètica dels pobles i de les Nacions.

Pel català, l'arribada a Sant Hilari, no és tal arribada, és un retorn a les arrels del nostre poble, és com arribar a la casa pairal, un retrobar-se amb un mateix, amb la seva gent, amb tots els defectes i virtuts del poble català.

Tots hem malaït les infernals comunicacions, i jo moltes vegades ho he fet, però vet ací que si bé aquestes desastroses comunicacions dificulten els intercanvis de tot ordre, també han permès que moltes de les característiques del poble català siguin vives i presents avui, lliures de contagis no sempre beneficiosos.

Cert que l'automòbil, les motos i l'estiueig massius per l'estiu, i les darreres migracions tenen una certa influència sobre la vida hilarienca, però la capacitat assimiladora és superior i capaç per a fer de tots un sol poble, tal com ho ha vingut fent en segles anteriors.

No és pas la primera migració que Sant Hilari absorveix, són moltes, tantes que no es poden ni tan sols enumerar.

I no cal pas embolicar-se amb estudis etnològics d'aquells tan savis i tan avorrits. Només cal conèixer les famílies més antigues de Sant Hilari, i principalment la mainada, per adonar-se que no hi ha una unitat ètnica, sinó moltes ètnies que des de temps immemorial conviuen plegades.

Hi ha famílies d'origen clarissim cèltic, o millor gaèlic, si bé és el mateix, d'altres no poden negar un llunyà origen asiàtic, i també hi ha famílies d'origen germànic... i ja més llunyans i diluïts d'africans... i no falten elements eslaus!!

No és cap bajanada, doncs, assegurar que Sant Hilari, o millor, el seu entorn geogràfic, ha estat des de sempre un gresol on s'han fos moltes ètnies, moltes cultures, i que ho és avui i continuarà essent-ho en el futur.

Però hi ha quelcom molt curiós, darrera de totes aquestes ètnies i cultures foses en el gresol hilarienc, trobem un element primigeni que amb extraordinària força ha configurat, a través dels segles, els pobles, les persones que han buscat el seu present, projectant-se cap el futur en el nostre Sacalm.

Aquest poble, millor raça, es va extendre des del nord africà fins les planúries danubianes, però que va ésser un poble eminentment muntanyenc, amic de les altures,

de les neus eternes, dels boscos hombrívols, de les deus d'aigua i de les bèsties ferèstegues, i tinguéren els seus principals bastions als Alps, Pirineus, Apenins i a tots els massissos muntanyosos de la vella Europa. Aquesta raça va seguir els camins naturals de les migracions cap el continent, deixant nuclis de població al seu pas per la península.

Es tracta del poble dels Ligurs, que per uns és una raça, per altres el resultat de la fusió, pacífica o sagnant de races diverses de la prehistòria. Hesiode diu que el poble dels Ligur era el principal de l'occident europeu. Si que és el primer del qual hi ha referència històrica escrita, junt amb els escites, feta pels grecs i romans.

El prehistoriador Schulten, basant-se en textos antics, diu que els ligurs eren gent emprenedora, de caràcter viu, molt diferent de la indolència ibèrica, i afageix que s'assemblen a la gent de Catalunya, de la Provença i de la Riviera, que ell considera bàsicament Ligurs. Jullian assegura que eren molt afectes al sòl natal, del qual sentien repugnància sortir, fets a la imatge de les seves muntanyes, durs i sòlids com elles.

Adoraven els arbres, els cims de les muntanyes, els ocells del cel i les bèsties de la terra, per això eren grans caçadors. També el foc, la terra i la lluna eren objecte d'adoració.

Treballadors infatigables, negociants murris i astuts en el tracte, complidors amb la paraula donada, guerrers ferotges, amics leials, enemics perillossos...

La família era un llaç sòlid on la dona no era un subjecte passiu, sinó determinant en la vida familiar, doncs els homes estaven sovint absents, caçant, negociant o guerrejant i era la dona qui, en règim semi-matriarcal, mantenia l'autoritat en el sí de la família, del clan, de la tribu, només per dessota de l'autoritat del Consell dels ancians.

Així eren els Ligurs. Ho abonen els escrits d'autors que foren contemporanis dels darrers pobles d-aquesta raça desapareguda, però que ha deixat un sòcol viu que encara perdura entre nosaltres.

Estrabó, Hesiode, Titus Livi, Sil·li, Cató i el mateix Juli Cèsar, així els defineixen, si bé sovint els menyspreen perquè no eren gent il·lustrada, o potser perquè, després dels pobles cantàbrics, foren els Ligurs els qui més maldecaps donaren a les Legions Romanes les quals varen reduir aquest poble, més que per la força de les armes, gràcies a la desunió existent entre cada tribu, cada poblat... potser de cada família, tan fort era entre els Ligurs l'esperit individualista.

Tratadistes més moderns i contemporanis nostres, que han estudiat a fons els escrits de l'antigüitat greco-romana, coincideixen plenament en afirmar que quelcom de la manera d'ésser dels Ligurs ha perdurat fins els nostres dies. C. Jullien, A. Eschulten, Timeu, Orosí, Adolphe Reinach, P. Bosch i Gimpera coincideixen plenament amb les arrels Ligurs del poble català.

Per acabar-ho d'arrodonir, el vell Tucídides assegura que malgrat no ser un poble culte, la seva capacitat assimiladora era tant acusada que amb poc temps va absorbir els Celtes del nord, les primeres onades Ibèriques i que quan es va produir la gran invasió d'aquest poble, es replegaren als massissos muntanyosos, als boscos impenetrables, on es feren forts contra els nouvinguts. I deu ser cert, doncs ja ben entrada l'Era Cristiana es parlava dels Ligurs com d'una realitat existent.

Amor a la terra, a la família, al treball, a la natura... esperit negociador, amics leials, enemics perillosos, individualisme... no són també característiques dels habitants actuals de Sant Hilari Sacalm?

I també ho són de tota la gent catalana. Però és ací on es conserven, gràcies a l'aïllament geogràfic, on són més acusades.

Per això, quan catalans d'altres contrades arriben a Sant Hilari senten una mena d'esgarrifança, com la d'aquells que després de molts anys d'absència retornen a la Casa Pairal.

Narcís Pujol de la Huerta

"El Crous" un paisatge rural de les nostres rodalies, de Núria Tort.

LES "FESTES BENÈFIQUES"

Les "Festes Benèfiques" van començar d'una manera molt senzilla; es recitaven poesies, es feien jocs de mans, es tocaven unes peces de piano...

Progressivament van agafar impuls. Sempre hi prengué part el "Quintet Padró" que actuava diariament a "L'Unió"; a mitjan segle també hi prengué part el "Conjunto Goya" que actuava al "Solterra", etc.

En els 25 Festivals que aproximadament es feren, sempre al "Teatre Tívoli" i ple, hi prengueren part nombrosos hilariencs i estiuejants.

La festa va anar agafant cos i de la interpretació de petites obres teatrals es va passar a una cosa arrevistada en la qual s'intercalaven acudits escenificats, alguns sketchs fent referència a temes d'actualitat, adaptacions dels números musicals més en boga, etc.

Durant alguns anys hi prengué part també el chor "Els Nois Alegres" que a més d'alguna cançó adient acostumava interpretar el "popurri" de l'any.

Recordo amb nostàlgia els maldecaps que la seva organització representava: refondre textes, coordinar els assaigs, escollir i portar els vestits, adequar els decorats al tema... i a l'embocadura de l'escenari, buscar mobles, portar flors, pintures, maquillatge, partitures, etc., etc., en un temps en què parlar per telèfon amb Barcelona representava 2, 3, 4, 8... hores d'espera. Quines molèsties donàvem a la Ximeno que estava de telefonista!. Més d'una vegada vaig haver de sortir a la carretera d'Arbúcies, parar algun cotxe que anés a Barcelona, encara que fos desconegut, i demanar-li que fes tal o qual gestió i que ho portés a n'en Xandri ja que ho necessitàvem aquella nit i... mai no van fallar!.

En el transcurs dels anys s'aconseguí la col·laboració de diverses personalitats de l'Art; entre altres recordo a Carme Segarra, que era la primera tiple del Gran Teatre del Liceu, però mereix una menció especial el gran barítón Marcos Redondo que estiuejava a Viladrau. Tingué sempre una cordialitat exquisita per Sant Hilari. L'anàvem a buscar a Viladrau; sempre l'acompanyava la seva muller que el cuidava amb extrema sol·licitud; algun any venien també les seves filles. Encara em sembla veure'l entre les bambolines; te'n recordes Marlet?

Vingué molts anys; sempre de bon grat; somrient i alegre; molts de vosaltres encara el recordareu cantant "Luisa Fernanda" o el "Cantar del Arriero".

Ara que res podem esperar d'ell em plau fer un suggeriment per què no posar el seu nom a un carrer d'aquest poble? Sempre vingué desinteressadament; amb aques motiu sortí moltes vegades el nom de Sant Hilari en els diaris; ajudà amb la seva col·laboració a recollir fondos. Quant li parlaven de nosaltres, el seu somriure apareixia en el seu semblant, content.

JAUME PLA

Festa Major vista per Joan Comas.

EL CASAL MUNICIPAL DELS AVIS ALS QUATRE MESOS DE LA INAUGURACIÓ

Aquest estiu 1981 tenim una grata nova de certa actualitat. El dia 26 d'abril va obrir les seves portes el Casal Municipal dels Avis Can Blat i del bell jardí anexe. Com ja sabeu quasi tots, la família Bayer-Ros, amb el generós donatiu de la seva casa pairal, va fer possible aquesta agradable realitat per al nostre poble. El magnífic Ajuntament, amb esforç i entusiasme, es va fer càrrec del llegat i va realitzar les obres de reforma del local i del magnífic jardí amb la seva font corresponent, millores que els estiuejants i hilariencs ja n'han gaudit.

Ara bé, com que el Patronat del Casal creu que tothom coneix la bona marxa de l'Entitat, i com que no és intent nostre fer un treball exhaustiu sobre detalls, ja coneguts, ens sembla més positiu referir-nos a l'ajuda i col·laboració de les principals Entitats econòmiques, Indústries, Comerços i veïns que fan possible el funcionament del Casal, i donar un avanç dels comptes que comprenen des de la presa de possesió del Patronat (10 desembre 1980) fins el dia 15 d'agost 1981. De moment ho fem d'una manera resumida, però més endavant s'editarà un full amb més detall d'acord amb els tràmits que assenyalen els Estatuts interiors de la Fundació.

Així doncs aquest estat contable és el següent:

COBRAMENTS		PAGAMENTS	
Recaudat per donatius .	1.579.447,—	Factures pagades . .	1.377.836,—
Recaudat per cuotes (varis socis han pagat adelantat l'any) . . .	80.950,—	Factures a pagar:	
		Gas-oil	157.500,—
		Últim termini calefacció	180.406,—
		Previstes (Fusteria, Pintura)	144.000,—
	1.660.397,—		481.906,—
	1.377.836,—		— 282.561,—
DIFERÈNCIA .	282.561,—		
Saldo actual en Caixes i Bancs . .	282.561,—	Dèficit actual	199.345,—

El Patronat té a disposició del públic tots els comprovants de les partides ressenyades i llibres corresponents. Per qualsevol dubte poden dirigir-se al President del Patronat, Sr. En Jaume Parareda.

Sant Hilari Sacalm, 15 d'agost del 1981.

EL PATRONAT DEL CASAL
MUNICIPAL DELS AVIS CAN BLAT

VISIÓ DE LA "PLACETA"

Fotografies: Arxiu A. SERRADESANFERM

I N D E X

Portada: J. M.ª Vila
Salutació
Grup Excursionista Hilarienc
Via Crucis Vivent
Ens falta sentit de cooperació
La Festa Major
Un Campionat de Catalunya per a Sant Hilari
C. E. Sant Hilari
Jovent i mainada...!
El nostre Casal. Inauguració
Actes religiosos
Actes recreatius
Els Gegants de Sant Hilari tenen ja cinquanta anys
El futur del Chor Local "Els Nois Alegres"
Retalls del nostre poble
Crònica de l'any
Gestió de la natura a les Guilleries
Joves redaccions
Divagacions hilarienques
Les "festes benèfiques"
El Casal municipal dels avis als quatre mesos de la inauguració
Visió de la "Placeta"
Index

Agraïm profundament
la col·laboració
de totes aquelles firmes
industrials i comercials
que fan possible
l'edició d'aquest
programa.

BARS

Bar Agustín
Bar Boada
Bar La Cabanya
Bar Club
Bar Félix
Bar "Dogo"
Bar Juani
Bar L'Espelma
Bar Montseny
Bar del Serrat
Bar Pacheco
Café Tívoli
Bar Torrent
Bar "Sant Hilari"
Grill Mac'Donnal's 1803

CAIXES DE CARTRÓ

Embalatges Salvador

CARNISSERIES I CANSALADERIES

Joan Badosa Comas
Jaume Busquets Güell
Marià Casas Clopés
J. A. Casas Tarrés
Enriqueta Collbatallé Gros
Cansaladeria Gil
Cansaladeria Parareda
Cansaladeria Porta
Jordi Puig Boada
Cansaladeria Serrano

COMESTIBLES

Josep Andreu Clopés
Autoservei Montseny
M. Bayés Serradesanferm
Dalmau Boada
Sabina Bruguera Busquets
Mercè Fàbrega
Antoni Garcia Mir
Enric Guinart
Jaume Homs Rodríguez
Joan Masnou Gallifa
Ramon Mimó Planas
Ramon Molas Mollfulleda
Florenci Moragas Fontanet
Fèlix Rigalós Botet
Joan Rotllant Rovira
Joaquim Valls Bonet

CONFITERIES

Amadeu
Fornés
Torrent

CONSTRUCTORS D'OBRES

Josep Pujol Canaleta
Xavier Rossell Terris
Joan Timoneda Juanhuix
J. G. Salvador - J. Busquets
A.C.S.A.

ELECTRODOMÈSTICS

Joan Fauria Bosch
R. Fauria Miralpeix (Watt's)

ENTITATS BANCÀRIES

Banca Catalana
Banesto
Banc Hispà Americà
Banc Popular Espanyol
Caixa d'Estalvis Provincial de Girona
Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis
Corresponsal Banc de Bilbao

ESTANCS

Carme Duran Bruguera
Ramon Mimó Planas

FARMÀCIES

Ramon Broto Twose
Xavier Montalt

FERRETERIA

Àngel Camó Juanola

FOTÒGRAF

Amadeu
Rosell

FUSTERIES I MOBLES

Germans Andreu
Mobles Andreu
Mobles Font
Mobles Jovis
Josep Jumbert Solé

FUSTES
F. Colomer Majoral

FERROS FORJATS
Art Català
Josep Fauria Miralpeix
Taller Nou
Àngel Ramon Masmiquel

GARATGES
Casas
Hospitalet

GESTORIES (Delegacions)
Francesc Vilabella Güell
Miquel Suy

HOTELS, HOSTALS I FONDES
Hotel Ripoll
Hostal Brugués
Hostal del Grèvol
Hostal Mimó
Hostal París
Hostal Verdolet
Hostal Canals
Hostal Fugarolas
Hostal Isidre
Hostal Sant Miquel
Hostal Torras
Fonda Rita
Restaurant "La Pedra Llarga"
Residència Roma
Reidència Tarrés
Hostal del Subirà

LAMPISTA
Josep Carreras Colomer
Joan Bruguera Gubau

LLIBRERIES
Llibreria Deza
Sports Joan
Sant Jordi

MANANTIALS EN EXPLOTACIÓ
Fontdor
Font Vella
Aigües Potables de Saleta

MECÀNICS
Cayo, S. L.
Joan Cerver Coll
Antolino Fauria
Lluís Fuguet Portell
Josep Malet Torrent
Taller Moca
Moto Serras
Taller Sacalm, S. A.

MERCERIES I CONFECCIÓ
Boutique "Bing-Beng"
Casa Candi
Goriot
Robes L'Infant
Honest Masnou
Can Joan Ridaura
Magatzem "El Siglo"
Germanes Tort

METGES
S. A. Baena Adorador (Metge titular)
Armando Corzano del Castillo
J. Torres Rodríguez (Practicante)
Dolors Clos Serrat (Llevadora)
J. A. Rivas Mariscal (Podòleg)
Alfons Jorqueras (Dentista)

OBJECTES DE REGAL
Bazar Bigatà
Casa Bosch
Joan Fauria Bosch
Sports Joan
Antoni Rosell Suñer
Sports Serras
La Vaixella
Watt's

PANADERIES (FLEQUES)
Estrada
Enric Guinart
L'Espiga d'Or
Panificadora

PERRUQUERIA D'HOMES
Víctor

PERRUQUERIES DE DONES
Carme Casadesús
Maria Estragués
Unisex Glòria
Leocàdia i Carme

Rosa Maria
Margarida Masó
Germanes Pujol
Carme Raset Bruguera
Conxita Rosquellas
Cecília Rosquellas
Conxita Valls Joan

PEIXATERIES

Joaquim Permanyer Tarrats
Peixateria "Sant Hilari"
Rosa Solà
Peixateria Delmar

PINTORS

Aradas
Arteaga
Ramon Fàbregas

POLLERIES

Clotas
Rotllant

SABATERIES

Lluís Comas Bayer
Calçats Pilar

SASTRERIA

Honest Masnou Fàbrega

SERRADORA

Salvador Fontané Plenacosta

SERRALLERIA

Josep Fauria Miralpeix

TORNERIES

Afma S. L.
Artemir
Artesania "Sant Josep"
Artifusta S. L.
Batlle
Bell-Art S. A.
Indústries Carri
Indústries Costa
Ferran Danés
Joan Rossell
X. Clos Serrat
FIAM
Torneria Font
Francesc Gol Busquets
Hispartesania S. A.
Pere Moner Casas
Indústries Puigderrajols
J. Raset Cortasa S. L.
Joan Ribas Bosch
Àngel Ripoll S. A.
Joan Ripoll S. L.
Pere Roura Gubau
Sahisa S. A.
J. Taberner S. A.

TAXIS

Lluís Roura
Francesc Duran

TRANSPORTISTES

T. Hospitalet
La Hispano Hilariense S. A.
Recader Xandri
Transports Massaneda
Transports Floriach
Transport Ros

ESPECTACLES

Estudi 81
Club Villaret
Cinema Catalunya
Cinema Tívoli

VARIS

Pastes Canigó
Tapisseria Cuberta
Floristeria "Sant Hilari"
Indústries Gràfiques Duran
Estació Servei "Sant Hilari"
F.I.T.E.R.
Tintoreria A. Garrofa
Impremta Johil
Parco S. A. (Parquet)
L. Ramon-A. Bassó (T. es.)
Planxisteria Trima
Cal Sastre
Can Camas
Els Cortals

VINS I BEGUDES

Magatzem Duran-J. Mimó
Josep Andreu Clopés
Jaume Masó Bosch
Josep Valls Arumí
Josep Tomàs Pérez Serrano
Francesc Duran

